

Central krisledningsplan för Burlövs kommun 2019–2022

Fastställd av kommunfullmäktige 2018-11-19, § 100

Inledning

Kriser kan orsakas av olika typer av oönskade händelser och vara av många slag och karaktär – vad som kommer att inträffa kan inte alltid förutses. Grunden i Burlövs kommuns krishantering är därför flexibilitet och proaktivitet.

En kris kräver alltid särskild hantering, ofta i form av en anpassad organisation. Den centrala krisledningsplanen är en strategi för Burlövs kommuns kommunövergripande krishantering och är styrande för hur kommunen på central nivå organiserar, leder, samordnar, samverkar och kommunicerar vid kris eller hot om kris.

Syfte och omfattning

Det övergripande syftet med Burlövs kommuns centrala krisledningsplan är att säkerställa att kommunen har en god krishanteringsförmåga i händelse av kris eller hot om kris. Planen syftar vidare till att förtydliga ansvarsförhållanden inom kommunen vid en kris.

Den centrala krisledningsplanen för Burlövs kommun är ett kommuncentralt styrdokument som reglerar kommunens övergripande krishantering. Krishantering är den operativa insats som i hudsak utförs under en kris och är en del av Burlövs kommuns krisberedskap.

Den centrala krisledningsplanen gäller även vid höjd beredskap. (Regeringen kan besluta om höjd beredskap om Sverige är i krigsfara enligt Lag om totalförsvar och höjd beredskap (1996:1470).)

Mål för krisledningsarbetet i Burlövs kommun

- att minska konsekvenserna av en befarad eller inträffad kris för alla som vistas i Burlövs kommun
- att säkerställa förtroendet för och driften av samhällsviktig verksamhet under en kris
- att ge medborgare och andra aktörer riktig och relevant information i en kris

Definitioner, nivåer och ansvar

Nivå	Händelsetyp	Ansvar
Nivå 4	Extraordinär händelse	Krisledningsnämnden med stöd av kommundirektör/BiB och krisstaben
Nivå 3	Mycket allvarlig händelse	Samordning av kommundirektör/BiB Berörd förvaltning med stöd av krisstaben
Nivå 2	Allvarlig händelse	Berörd förvaltning med stöd av kommundirektör/BiB och krisstaben
Nivå 1	Oroande händelse	Berörd förvaltning i samråd med krisstaben

Denna krisledningsplan ersätter inte de lokala krisledningsplanerna som exempelvis finns på skolor. Vid samtliga händelser upp till nivå 4, extraordinär händelse, utgör denna plan ett stöd för att på central nivå hantera händelsen. Med central nivå (1–3) avses förvaltningsledning med samordning av kommunledning.

Extraordinära händelser

En extraordinär händelse är en händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

Oroande, allvarliga och mycket allvarliga händelser

Eftersom de flesta kriser en kommun hanterar inte är extraordinära händelser finns det ett behov av att klargöra hur krishantering ska ske när händelsen är för stor för den normala organisationen men för liten för krisledningsnämnden (KLN). Denna krisledningsplan fastställer även hur dessa händelser ska hanteras.

Organisation för krisledning

När en organisation ställs inför en kris eller ett hot om en kris är det viktigt att alla fokuserar sina insatser mot samma mål. Det handlar om att leda och improvisera under ibland kaotiska och oförutsägbara förhållanden. För att inte förlora tid och för att hanteringen av en händelse ska vara så verkningfull som möjligt krävs det en samordning av kommunens åtgärder.

Principer för organisation och ansvar

Burlövs kommun arbetar efter de tre principerna: ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen.

Ansvarsprincipen innebär att den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden också ska ha det under kris- och krigssituationer.

Likhetsprincipen anger att organisationen så långt som möjligt ska vara densamma. Undantaget är under en extraordinär händelse, nivå 4, då krisledningsnämnden kan besluta att överta ansvaret.

Närhetsprincipen anger att händelsen bör hanteras där den inträffar och av närmast berörda.

Anpassad organisation

Stora delar av en kris kan hanteras av berörd förvaltning med personal i sina vanliga roller. I en kris eller situation med risk för en kris behövs det oftast göras en anpassning av organisationen. Anpassningen ska göra att verksamheten bättre klarar de speciella krav som ställs. En del arbetsuppgifter tillkommer i en kris och en del av dessa kommer krisstaben att arbeta med utifrån ett på förhand bestämt arbetssätt.

Organisation

Burlövs kommun har fyra nivåer gällande organisation för krisledning. Organisationen för krisledning ser i stort sett likadan ut för händelser i alla nivåer. Det som främst skiljer nivåerna åt är antalet personer som bemannar de olika funktionerna. I samtliga händelser förutom nivå 4, extraordinär händelse är det kommundirektör/beslutsfattare i beredskap (BiB) efter samråd med tjänstemän i beredskap (TiB) som beslutar om nivå. I en extraordinär händelse beslutar kommunstyrelsens ordförande efter samråd med kommundirektör/BiB om att aktivera krisledningsnämnden.

Beslutsfattare i beredskap (BiB)

Funktionen *Beslutsfattare i beredskap* (BiB) utgörs av kommunens övergripande ledningsgrupp¹ med mandat att för kommunens räkning fatta normativa beslut samt vid behov samordna beslut vad avser krishantering övergripande i Burlövs kommun.

BiB:s ska, på initiativ och underlag från *Tjänsteman i beredskap* (TiB), bedöma och vid behov fatta beslut om att aktivera den centrala krisledningen. Vid en inträffad oönskad händelse eller hot om oönskad händelse som bedöms kunna få stora skadeverkningar och konsekvenser men som trots detta kan hanteras inom ramen för ordinarie verksamhet, ska BiB hålla kommunstyrelsen informerad och uppdaterad om händelsen.

Vid en kris som kräver central krisledning utökas BiB:s uppgifter och ansvar. Vid en störning eller allvarlig händelse är BiB den centrala krisledningens strategiska ledningsfunktion som ansvarar för att:

- strategiskt leda den centrala krisledningen
- i krisens inledningsskede informera kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören
- hålla kommunstyrelsen informerad och uppdaterad under krisen
- åt kommunstyrelsen bereda ärenden som rör krisen
- fatta inriktningsbeslut om övergripande mål och direktiv för den centrala krisledningens arbete
- besluta om dimensionering av centrala krisledningens stödorganisation och eventuell samlokalisering
- göra övergripande prioritering av resurser samt kostnadsfördelning inom ramen för den centrala krisledningen
- samverka och samråda på strategisk och övergripande nivå med internt och externt berörda aktörer

Vid en allvarlig händelse ingår BiB i krisledningsgruppen och leder såväl denna som den centrala krisledningen i stort. Vid en allvarlig händelse beslutar BiB med hänvisning till den specifika händelsens karaktär, vilka som ska ingå i krisledningsgruppen. Vid en extraordinär händelse övertar stadsdirektören uppgiften att leda såväl krisledningsgrupp som den centrala krisledningen.

Tjänsteman i beredskap (TiB)

Som stöd till BiB finns en *Tjänsteman i beredskap* (TiB). TiB ska, vid kännedom om en oönskad händelse som kan komma att föranleda en kris, uppmärksamma berörda aktörer på det inträffade och vid behov initiera krishantering. Vid bedömning av behov att aktivera den centrala krisledningen ska TiB föredra detta för BiB.

Enligt ett samverkansavtal upprättat mellan Burlövs kommun och Malmö stad utgör Malmö stads TiB även TiB-funktion för Burlövs kommun.

Lokaler

Krisledningsorganisationen använder i första hand särskilda lokaler i Medborgarhuset och i andra hand reservledningsplats. Särskilda lokaler i Medborgarhuset är datorsalen (krisledningsstab), konferensrum Skärfläcken/Medborgarservice (upplysningscentral), kommunalrådets tjänsterum (KLN).

---

¹ Med undantag för kommunikationschef som istället utgör *Kommunikatör i beredskap* (KiB).

Teknik och samband

Kommunikation, både inom kommunen och med andra aktörer, sker i första hand med enligt likhetsprincipen, dvs. telefoni eller e-post. Separata telefoner/abonnemang finns för samtliga krisledningsfunktioner. Det finns även tillgång till Rakel, WIS, RIB och Lupp². Vid behov kan kommunikation inom kommunen även ske via lokalt kommunradiosystem.

Krisstaben

Det finns en på förhand utsedd, utbildad och övad krisstab. Krisstaben arbetar enligt särskilda instruktioner och mallar. Exempel på sådana är lägesbild, stabsarbetsplan och kriskommunikationsplan.

Krisstabens viktigaste funktion är att ge berörda förvaltningar i händelsen stöd. Samtliga beslut fattas av den ordinarie organisationen i nivå 1–3.

Funktioner

Krisstaben består av:

- Stabschef
- Funktion för lägesuppföljning/beredskapssamordnare
- Informatör/kriskommunikatör
- Kommunjurist/juridisk kompetens
- Administratör
- Teknik/samband

Krisstabens uppgifter

- skapa och uppdatera lägesbild
- rapportera till kommundirektör/BiB, kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande, förvaltningschefer, länsstyrelsen m.fl.
- planera och genomföra kommunövergripande kommunikationsaktiviteter
- samordna kommunens åtgärder
- samverka med andra aktörer i händelsen som t.ex. polis och räddningstjänst
- vid behov sammankalla krisstödsorganisationen

Krisstaben ska vid behov kunna stödjas av personella resurser från annan förvaltning. Det kan handla om ytterligare administrativt stöd, kommunikationsinsatser, krisstödsinsatser och service till hela krisledningsorganisationen i form av iordningställande av lokaler, mat, teknik, dagbok m.m. Antalet personer i varje funktion varierar med omfattningen på händelsen samt tidpunkt. När krisstaben ska starta upp sitt arbete kan det t.ex. vara lämpligt att bemanningen är större. Det är kommundirektör/BiB i samråd med stabschef och berörd förvaltningschef som inledningsvis avgör sammansättningen i krisstaben.

En stödresursförteckning finns upprättad för att säkerställa inlarmning när behov påkallas.

---

² Rakel är ett kommunikationssystem för trygg och säker kommunikation mellan medarbetare inom samhällsviktiga verksamheter. WIS är ett nationellt webbaserat informationssystem framtaget för att underlätta informationsdelning mellan aktörerna i det svenska krishanteringssystemet före, under och efter en kris. RIB – Resurser och integrerat beslutsstöd – är ett programpaket som består av flera olika delar, såsom ett referensbibliotek, ett register med ovanliga eller unika resurser för räddningstjänst och uppgifter om farliga ämnen. LUPP är ett program för ledning och uppföljning av räddningsinsatser.

Ledning av krisstaben

Berörd förvaltningschef (nivå 1–3) i samverkan med kommundirektör/BiB (nivå 2–4) utser stabschef. Krisstaben leds av stabschefen.

Krisstöd

Krisstödsarbetet syftar till att möta behov av psykosocialt stöd hos medborgare som blivit direkt eller indirekt drabbade av en inträffad händelse som kan anses medföra samhällstörning. Behovet kan se olika ut beroende på vad som hänt.

I Burlövs kommun finns en krisstödsorganisation som har i uppgift att ge praktisk hjälp och stöd till personer som på ett eller annat sätt drabbats av en sådan händelse. Krisstödsorganisationen har som främsta uppgift att upprätta ett informations- och stödcentrum för drabbade, anhöriga och andra som påverkats av händelsen.

Socialnämnden ansvarar för kommunens krisstöd och arbetet regleras i därför särskilt upprättade dokument.

Krisstödsorganisationen rapporterar till krisstaben.

Förtydliganden avseende händelser, nivåer, organisation och arbetsätt

Oroande händelse, nivå 1

Händelsen är av sådan art att om den förvärras riskerar den att bli en allvarlig eller mycket allvarlig händelse. Det kan också vara en händelse som intresserar media.

Exempel på oroande händelser:

- Tillfälligt försvunnen elev
- Mycket snö
- Otillåten internetanvändning

Nivå 1 Oroande händelse

- Ansvar kvar hos berörd förvaltning
- Stöd av beredskapssamordnare/TiB
- Rapport till krisstab, kommundirektör/BiB, kommunstyrelsens ordförande

Aktivering

Berörd förvaltning aktiverar sin egen krisledning/förvaltningsledningsgrupp och meddelar beredskapssamordnare/TiB.

Ansvar

Berörd förvaltning hanterar händelsen själv. Delar av krisstaben kan vid behov vara ett stöd.

Rapportering

Beredskapssamordnare/TiB informerar krisstab och kommundirektör/BiB. Kommundirektör/BiB informerar kommunstyrelsens ordförande

Krisstaben

Krisstaben påbörjar omfallsplanering, dvs. påbörjar planering för vad som skulle kunna hända om händelsen eskalerar.

Avslut

Beslut om avslut av krishanteringen fattas av berörd förvaltningschef i samråd med beredskaps-samordnare/TiB.

Allvarlig händelse, nivå 2

Händelse som är mer omfattande än en oroande händelse. Flera förvaltningar är sannolikt inblandade och en central samordning är nödvändig. Samordning med t.ex. polis och räddningstjänst är trolig. Beslut behöver fattas som inte kan vänta till nästa dag.

Exempel på allvarliga händelser:

- Hot mot personal och barn
- Hot om skolskjutning
- Risk för pandemi
- Bombhot
- Brand

Nivå 2 Allvarlig händelse

- Ansvar kvar hos berörd förvaltning
- Stöd av krisstab
- Rapport till krisstab, kommundirektör/BiB, kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande

Aktivering

Beslut om nivå 2, allvarlig händelse, fattas av kommundirektör/BiB i samråd med beredskapssamordnaren/TiB som också beslutar var krisstaben ska samlas.

Ansvar

Berörd förvaltningschef leder och ansvarar för krishanteringen med stöd av krisstaben.

Krisstöd

Krisstaben kan vid behov sammankalla krisstöd.

Rapportering

Stabschefen rapporterar till krisstab och kommundirektör/BiB. Kommundirektör/BiB informerar kommunstyrelsens ordförande.

Krisstaben

Krisstabens uppgifter i en allvarlig händelse är bl.a. att

- skapa och följa lägesbild
- planera och genomföra kommunikationsaktiviteter
- samordna kommunens åtgärder
- samverka med andra aktörer som t.ex. polis och räddningstjänst
- vid behov sammankalla krisstöd

Avslut

Beslut om avslut av krishanteringen fattas av förvaltningschefen i samråd med kommundirektör/BiB. Händelsen hanteras då enbart av den ansvariga förvaltningen.

Mycket allvarlig händelse, nivå 3

Händelsen är mer omfattande än en allvarlig händelse eller riskerar att bli det. Den kräver att annan verksamhet läggs åt sidan för att enbart ägna sig åt att hantera händelsen. Händelsen berör sannolikt flera förvaltningar. Kommunen behöver göra en tillfällig anpassning av verksamheten och t.ex. kraftigt utöka kommunikationsverksamheten och erbjuda ett samordnat krisstöd. Kommundirektör/BiB ansvarar för samordningen.

Kännetecknande för den här typen av händelser är t.ex.:

- ett stort medietryck
- stort intresse från allmänheten
- aktivering av krisstöd
- stort behov av central samordning samt
- stor ansträngning för ordinarie organisation och resurser

Exempel på mycket allvarliga händelser:

- Brand i skola

Nivå 3 Mycket allvarlig händelse

- Ansvar kvar hos berörd förvaltning
- Stöd av krisstab och kommundirektör/BiB
- Vid behov samordning av kommundirektör/BiB
- Rapport till länsstyrelsen (vid behov) och kommunstyrelsens arbetsutskott

Aktivering

Beslut om nivå 3, mycket allvarlig händelse, fattas av kommundirektör/BiB efter förslag från TiB och efter samråd med kommunstyrelsens ordförande. Krisledningsorganisationen samlas i första hand i Medborgarhuset.

Ansvar

Berörd förvaltning leder och ansvarar för krishanteringen med stöd av kommundirektör/BiB och krisstab. Samordning utövas av kommundirektör/BiB eller den kommundirektören/BiB utser.

Krisstöd

Krisstaben kan vid behov sammankalla krisstöd.

Rapportering

Krisstaben rapporterar till länsstyrelsen (vid behov) och kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommundirektören

Kommundirektören/BiB:s uppgift är att vara ett stöd för berörda förvaltningar och krisstaben samt att samordna krisstabens arbete via stabschefen.

Krisstaben

Krisstabens uppgifter i en mycket allvarlig händelse är bl.a. att

- skapa och följa lägesbild
- planera och genomföra kommunövergripande kommunikationsaktiviteter

- samordna kommunens åtgärder
- samverka med andra aktörer som t.ex. polis och räddningstjänst
- vid behov sammankalla krisstöd.

Avslut

Beslut om avslut av händelsen fattas av berörd förvaltningschef i samråd med kommundirektör/BiB.

Extraordinär händelse, nivå 4

En extraordinär händelse är en händelse som

- avviker från det normala,
- innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och som
- kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.

Ett stort antal människor kan komma att drabbas vid en extraordinär händelse. Situationen kan bli svår att hantera när många människor är berörda. Kommunen behöver göra en tillfällig omorganisation och t.ex. kraftigt utöka kommunikationsverksamheten och erbjuda ett samordnat krisstöd.

Kännetecknande för den här typen av händelser kan vara:

- ett mycket stort medietryck
- mycket stort intresse från allmänheten
- aktivering av krisstöd
- mycket stort behov av central samordning
- mycket stor ansträngning för ordinarie organisation och resurser
- omfattande konsekvenser på kort och lång sikt

Exempel på inträffade extraordinära händelser

- 1994 Förlisningen av Estonia då 551 svenskar omkom
- 1996 Tågolyckan i Kävlinge då drygt 9 000 personer evakuerades efter att ett tåg med ammoniakvagnar välvt
- 1998 Diskoteksbranden i Göteborg då 63 ungdomar omkom och många skadades allvarligt
- 2000 Översvämningarna i Arvika som är den mest omfattande översvämning som drabbat Sverige i modern tid
- 2004 Flodvågskatastrofen i Sydostasien där 543 svenskar omkom
- 2005 Stormen Gudrun där fler än tio personer omkom

Nivå 4 Extraordinär händelse

- Ansvar hos krisledningsnämnden
- Stöd av förvaltningschefer, kommundirektör/BiB
- Stöd av krisstaben
- Rapport till länsstyrelsen och kommunfullmäktige

Krisledningsnämnden

Krisledningsnämnden har det yttersta ansvaret för kommunens krishantering och fastställer övergripande mål och direktiv för hela krisledningsorganisationens arbete.

Aktivering

Det är endast krisledningsnämndens ordförande som kan besluta att situationen är sådan att kommunen står under påverkan av en extraordinär händelse och att krisledningsnämnden ska träda i funktion. Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder vice ordföranden i dennes ställe. Krisledningsorganisationen samlas i första hand i Medborgarhuset.

Ansvar

Krisledningsnämnden har det övergripande yttersta ansvaret för krishanteringen. Krisledningsnämnden kan vid behov besluta att överta berörda nämnders beslutsfattande rörande krisen. Ordförande i krisledningsnämnden (eller vice ordförande vid ordförandes förhinder) får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden.

Krisstöd

Krisledningsnämnden kan vid behov sammankalla krisstöd.

Rapportering

Krisstaben rapporterar till länsstyrelsen och kommunfullmäktige.

Kommundirektören/BiB

Kommundirektör/BiB:s uppgift är att vara ett stöd för drabbade förvaltningar och krisstaben samt vid behov leda och samordna krisstaben. Kommundirektör/BiB kan vid behov delegera uppgiften.

Krisstaben

Krisstabens uppgifter i en extraordinär händelse är bl.a. att

- skapa och följa lägesbild
- planera och genomföra kommunövergripande kommunikationsaktiviteter
- samordna kommunens åtgärder
- samverka med andra aktörer som polis och räddningstjänst
- vid behov sammankalla krisstöd

Avslut

Beslut om avslut av händelsen fattas av krisledningsnämnden. När beslut om avslut och återgång till normal organisation har fattats ska följande beaktas att

- avvecklingen sker successivt, framförallt av kommunikationsfunktionerna
- överlämning av personal till ordinarie tjänstgöring föregås av dialog om behov av ledighet, information eller debriefing
- handlingar i ärendet diarieförs och arkiveras.

Höjd beredskap och krig

Kommunernas åtaganden i samband med höjd beredskap regleras främst i lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Kommuner ska enligt denna lag i förväg vidta de förberedelser som behövs för verksam-

heten under höjd beredskap. Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva. Detta ansluter till lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap enligt vilken kommuner vid höjd beredskap ska vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering och inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledighet för personal samt användning av tillgängliga resurser som är nödvändiga för att de under de rådande förhållandena ska kunna fullgöra sina uppgifter inom totalförsvaret. Vid höjd beredskap gäller andra förutsättningar än i fred för kommunalt beslutsfattande vilket framgår av lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Dokumenttyp	Plan
Dokumentnamn	Central krisledningsplan för Burlövs kommun 2019–2022
Beslutsorgan	Kommunfullmäktige
Antagen	2018-11-19, § 100
Diarienummer	KS/2018:567
Beslutad med stöd av	2 kap. 1 § lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och under höjd beredskap
Kungjord	-
Ikraftträdande	2019-01-01
Historik	Ersätter central krisledningsplan för Burlövs kommun 2017–2018 fastställd av KF 2016-12-19 § 129 (KS/2016:869)
Dokumentansvarig	Kanslichef
Förvaltning	Kommunledningsförvaltningen